

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 94/2013-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. februára 2013 predbežne prerokoval sťažnosť M. W. a J. S., obe B., a Ing. I. R., B., zastúpených advokátkou JUDr. D. Š., B., vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd JUDr. F. W. postupom Obvodného pozemkového úradu v B. v konaní vedenom pod sp. zn. 180/2004 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. W., J. S. a Ing. I. R. o d m i e t a pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 21. decembra 2012 doručená sťažnosť M. W., J. S., obe B., a Ing. I. R., B. (ďalej len „sťažovateľky“), ktorou namietajú porušenie základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) JUDr. F. W. postupom Obvodného pozemkového úradu v B. (ďalej len „obvodný pozemkový úrad“) v konaní vedenom pod sp. zn. 180/2004.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľky ako zákonné dedičky po poručiteľovi JUDr. F. W. vstúpili do jeho práv v konaní o navrátenie vlastníckych práv k pozemkom, ktoré je vedené obvodným pozemkovým úradom pod sp. zn. 180/2004. Sťažovateľky v sťažnosti uviedli, že aj napriek podaniu sťažnosti proti nečinnosti správneho orgánu, ktorá bola Krajským pozemkovým úradom v B. vyhodnotená ako opodstatnená, nedošlo k náprave a dochádza k porušovaniu označených práv, pretože vo veci nebolo právoplatne rozhodnuté.

Na základe uvedených skutočností sťažovateľky v závere žiadajú, aby ústavný súd po prijatí ich sťažnosti na ďalšie konanie v náleze vyslovil, že postupom obvodného pozemkového úradu v konaní vedenom pod sp. zn. 180/2004 došlo k porušeniu označených práv JUDr. F. W., priznal každej zo sťažovateľiek finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € a náhradu trov konania.

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľky sa v petite svojej sťažnosti domáhajú vyslovenia porušenia základného práva nebohého JUDr. F. W. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom pozemkového úradu v konaní vedenom pod sp. zn. 180/2004.

Ústavný súd k takto formulovanému petitu v prvom rade považuje za potrebné uviesť, že sťažovateľky, aj napriek zastúpeniu kvalifikovaným právnym zástupcom, v petite svojej sťažnosti žiadali vysloviť porušenie označených práv svojho právneho predchodcu, a nie vlastných práv. Vychádzajúc z obsahu celej sťažnosti ďalej možno konštatovať, že sťažovateľky výlučne namietajú len porušenie označených práv zosnulého JUDr. F. W.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb za predpokladu, že namietajú porušenie svojich základných práv a slobôd, a tiež to, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri zakladaní svojej právomoci riadi zásadou,

že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07).

Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj právny názor, podľa ktorého princíp subsidiarity právomoci ústavného súdu je ústavným príkazom pre každú osobu. Preto každý, kto namieta porušenie svojho základného práva, musí rešpektovať postupnosť tejto ochrany a predtým, ako podá sťažnosť ústavnému súdu, požiadať o ochranu ten orgán verejnej moci, ktorého kompetencia predchádza právomoci ústavného súdu (IV. ÚS 128/04).

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Podľa čl. 142 ods. 1 ústavy súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci, ak tak ustanoví zákon.

Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“) v občianskom súdnom konaní súdy preskúmajú aj zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy a zákonnosť rozhodnutí, opatrení alebo iných zásahov orgánov verejnej moci.

Iným zásahom je aj nečinnosť orgánu verejnej správy.

V zmysle § 247 ods. 1 OSP sa postupuje podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti tohto zákona v prípadoch, v ktorých fyzická osoba alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu.

Podľa § 250t ods. 1 OSP fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá tvrdí, že orgán verejnej správy nekoná bez vážneho dôvodu spôsobom ustanoveným príslušným právnym predpisom tým, že je v konaní nečinný, môže sa domáhať, aby súd vyslovil povinnosť orgánu verejnej správy vo veci konať a rozhodnúť. Návrh nie je prípustný, ak navrhovateľ nevyčerpal prostriedky, použitie ktorých umožňuje osobitný predpis.

Ústavný súd vychádzajúc z uvedeného konštatuje, že nie je daná právomoc ústavného súdu rozhodnúť o petite predloženej sťažnosti, ktorým sťažovateľky žiadajú vysloviť porušenie označených práv zosnulého, pretože ústavný súd je podľa čl. 127 ods. 1 ústavy oprávnený a povinný rozhodnúť len o sťažnostiach fyzických osôb, ktorými namietajú porušenie svojich základných práv, a nie cudzích práv, navyše osoby zosnulej pred podaním tejto sťažnosti.

Z citovaných právnych noriem tiež vyplýva, že vo veci sťažovateľiek je daná právomoc všeobecného súdu v správnom súdnictve rozhodovať o nečinnosti orgánu verejnej správy, ktorým je aj obvodný pozemkový úrad. Túto právomoc správneho súdnictva nemožno nahradiť konaním pred ústavným súdom. Pokiaľ ide teda o nečinnosť obvodného pozemkového úradu v reštitučnej veci sťažovateľiek, jej odstránenia sa musia domáhať na príslušnom všeobecnom súde, a nie na ústavnom súde (m. m. II. ÚS 200/2011). Konanie na obvodnom pozemkovom úrade naďalej trvá a na zásah proti prípadnému porušovaniu označených práv sťažovateľiek nečinnosťou tohto orgánu verejnej správy je podľa § 246 ods. 1 OSP stále daná právomoc krajského súdu. Preto právomoc príslušného súdu v správnom súdnictve preskúmať nečinnosť obvodného pozemkového úradu vylučuje právomoc ústavného súdu (I. ÚS 410/2011, II. ÚS 183/2010).

Z uvedených dôvodov ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľiek podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku svojej právomoci.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho významu rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľiek.

Ústavný súd na záver v súvislosti s elementárnymi nedostatkami sťažnosti s poľutovaním konštatuje, že predložená sťažnosť napriek zastúpeniu advokátkou indikuje a zakladá pochybnosti o kvalite poskytnutých právnych služieb sťažovateľkám.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. februára 2013